

Børnehaveklassen

– kort om evalueringsrapporten

Kort om evalueringen

Børnehaveklassen er blevet evalueret af Danmarks Evalueringsinstitut, EVA. Evalueringen har arbejdet med børnehaveklassen ud fra tre overordnede temaer:

- Den pædagogiske praksis
- Sammenhængen mellem børnehave, børnehaveklassen og resten af skolen og SFO/fritidshjem
- De voksne i og omkring børnehaveklassen.

Evalueringen, der mundede ud i en rapport, bygger blandt andet på selvevaluering på 11 skoler, spørgeskemaundersøgelser blandt forældre, besøg på de 11 skoler og to seminarer. En ekspertgruppe har

haft det faglige ansvar for evalueringen, mens EVA har haft ansvar for den anvendte evalueringsmetode. Rapporten indeholder en række anbefalinger til tre niveauer: Det politiske niveau, det kommunale niveau og til skolerne. Rapporten er ikke kun skrevet til de skoler som har deltaget i evalueringen. Det har været EVA's hensigt at rapportens anbefalinger kan bruges som inspirationskilde for skoler og kommuner når de arbejder med udviklingen af kvaliteten af børnehaveklassen.

I dette hæfte vil vi kort præsentere rapportens centrale budskaber.

Anbefalinger til børnehaveklassen

En national målsætning

Børnehaveklassen skal have en national målsætning og indholdsplan. Manglen på rammer og mål gør det vanskeligt for medarbejderne at opnå en fælles forståelse af hvad der er det centrale indhold i børnehaveklassen, og det gør samarbejdet og dialogen med kolleger og forældre sværere.

Pædagogisk sammenhæng

Kommunerne skal udstikke konkrete mål og rammer for en pædagogisk sammenhæng for de 3 til 9-årige. Evalueringen har vist at der mangler sådan en sammenhæng mellem børnehave, børnehaveklasse, 1. klasse og SFO/fritidshjem. Det skyldes at der ikke er klarhed og enighed om hvad der er den pædagogiske kerne i de forskellige institutioner og klassetrin. Det manglende fælles udgangspunkt gør

det fx svært for medarbejderne at samarbejde om børnene.

Kontakt til forældrene

Børnehaverne og skolerne skal blive bedre til at få formidlet til forældrene hvad der er børnehaveklassens grundlæggende indhold. Det er nemlig ikke helt tydeligt for forældrene. Det skyldes sandsynligvis at forældrene i høj grad baserer deres opfattelse af børnehaveklassen på hvad de kan huske fra deres egen tid som børnehaveklasse-elev. Og at den introduktion de får fra børnehaven og skolen, heller ikke altid er i overensstemmelse med deres og elevens oplevelse af børnehaveklassen.

Synlig ledelse

Skolerne skal sætte fokus på skoleledelsens funkti-

on. Evalueringen har nemlig vist at skoleledernes rolle i forhold til dagligdagen i børnehaveklassen er meget uklar. Det er vigtigt at lederne får en meget mere synlig og deltagende funktion i børnehaveklassen. Det vil også styrke sammenhængen mellem børnehaveklassen og resten af skolen.

Undervisningsdifferentiering

I børnehaveklassen er der en tendens til at de faglige aktiviteter – i modsætning til de sociale aktivi-

teter – ikke foregår ud fra princippet om undervisningsdifferentiering. Derfor skal skolerne gøre mere ud af at give udfordringer til den enkelte elev i børnehaveklassen. Skolerne kan blandt andet styrke undervisningsdifferentieringen ved at synliggøre og beskrive elevens udgangspunkt og strategierne for elevens læring. På den måde bliver de voksne og eleven i stand til at samarbejde om elevens videre udvikling.

Fremtiden - set fra de 11 skoler

De 11 skoler er i deres selvevaluering blevet bedt om at give deres bud på den ideelle børnehaveklasse.

Halvdelen af skolerne mener fx at børnehaveklassen bør være obligatorisk. En skole skriver: "Det er ret sikkert at børn der ikke har gået i børnehaveklasse, vil få en vanskelig tilværelse i 1. klasse". Skolerne mener samtidig at en obligatorisk børnehaveklasse vil højne forældrenes respekt for aktiviteterne i børnehaveklassen.

Flere skoler peger på at det vil være hensigtsmæssigt med skriftlige mål for indholdet af børnehaveklassen. En skole skriver fx: "Det er meget afgørende for en udviklingsproces at skolen/kommunen skaber et fælles arbejdsgrundlag med værdier og mål som er tilstrækkeligt tydelige og dermed virker forpligtende".

Et par skoler mener at det kunne være ideelt at se

børnehaveklassen og 1. klasse – og måske også 2. og 3. klasse – som ét samlet forløb.

Ingen af de 11 skoler mener at det pædagogiske indhold skal ændres radikalt i forhold til i dag. Derimod vil de gerne udvikle eller fastholde at:

- børnehaveklassen skal være præget af leg og læring
- det er vigtigere at fokusere på den sociale udvikling end den faglige
- der skal tages udgangspunkt i det enkelte barn
- der skal være en kontinuitet i pædagogikken fra børnehaveklassen til de øvrige klassetrin.

Udviklingen hen imod den ideelle børnehaveklasse kræver naturligvis resurser – både i økonomisk forstand og i forhold til de involverede personer og institutioner. Som en skole skriver, kræver udvikling: "at medarbejderne vil noget og tør prøve grænserne af med hinanden og med børnene".

Mere sammenhæng i børnehaveklassen

I arbejdet med at evaluere børnehaveklassen konstaterede EVA at der på tværs af rapportens temaer er nogle gennemgående problemstillinger. Der er særligt fire forhold der optræder - både som selvstændige problemfelter og som forhold der påvirker hinanden:

- Børnehaveklassens kerne
- Forståelse for og anvendelse af børnehaveklassens centrale begreber
- Pædagogisk progression
- Medarbejdernes kompetencer.

Evalueringsgruppen giver sidst i rapporten tre bud på nogle nye rammer for børnehaveklassen. Fælles

for dem er at de sætter en afklaring af det centrale indhold i børnehaveklassen øverst på ønskesedlen:

- Der skal ikke alene formuleres en indholdsplan for børnehaveklassen, men den skal også bygges ind i en samlet plan for hele gruppen af 3 til 9-årige så man får en bedre pædagogisk sammenhæng.
- Børnehaveklassen skal gøres obligatorisk. Det kan være med til at styrke dens position.
- Der skal i hele indskolingsforløbet sammensættes teams af medarbejdere med forskellig uddannelsesbaggrund ud fra både deres formelle og faktiske kompetencer.

Vil I læse mere?

EVA håber at dette hæfte giver jer lyst til at læse evalueringsrapporten om børnehaveklassen. Alle skoler kan ved at udfylde den vedlagte kupon få ét gratis eksemplar af rapporten. Derefter koster hvert

eksemplar 30 kr. Rapporten kan også læses på eller downloades fra EVA's hjemmeside på www.eva.dk.

God læselyst, EVA.